

Zemřel ing. Vladimír Fiala

Když jsme se 27. března 2010 vítali na jarní schůzi Jihomoravské pobočky ČSO s ing. Vladimírem Fialou, nikdo z nás nemohl tušit, že další – a poslední – setkání s ním bude následovat tak brzy; po krátké nemoci zemřel 5. dubna. Vladimír Fiala byl pozoruhodnou osobností, a to nejen v ornitologii. Narodil se 27. ledna 1922 v Novém Městě na Moravě a vztah k tomuto městu měl trvalý – ještě do posledního týdne před smrtí tam pravidelně zajížděl dohlédnout na opravy rodinného domu a vzorně upravovat svoji milovanou zahradu. Jeho život byl samozřejmě narušen v letech 1939–45 válkou. Tento časový úsek však měl vliv na celý další život: nejdříve absolvováním abiturientského stavebního kurzu a pak totálním nasazením ve Vídni, kde podle tehdejších možností navštěvoval koncerty a občas mohl podniknout i túry do Alp. Po válce v roce 1949 dokončil studia na Vysokém učení technickém v Brně jako stavební inženýr. Skoro celý život pracoval jako statik v bývalém Keramoprojektu a v důchodu až do posledních chvil pracoval na statickém zajištění při projektech nebo realizacích rekonstrukcí různých staveb, jako například brněnského Špilberku nebo vily Tugendhat. O jeho výjimečných profesních kvalitách svědčí i to, že ještě po svých 80 letech byl pozván k zajišťování kláštera v Himálaji s tím, že mu bude zajištěna doprava na místo z letiště vrtulníkem.

Povolání stavebního statika však byla jen jedna část života výjimečné osobnosti. Druhou byla láska k přírodě a zejména k Náměšťsku a jeho rybníkům. Od padesátých let až do letošního roku objížděl a posledních 30 let obcházel pravidelně v krátkodobých intervalech všechny rybníky – kdysi na Mopedu, později autem, pak však od vlaku absolvováním pěší trasy 30 km. Pečlivě zaznamenával počty ptáků, které pozoroval na jednotlivých rybnících a přesně dokumentoval svoje nálezy i vynikajícími černobílými fotografiemi. Svoje poznatky odtud uveřejnil v desítkách publikací a bylo asi štěstím, že rok před smrtí mohl vidět vytištěnou knihu, ve které své znalosti v konfrontaci se zápisy z deníků Václava Čapka (počínající rokem 1885!) shrnul. Tak dlouhodobá a soustavná sledování ptáků určité oblasti jsou zcela

unikátní nejen u nás. Nebyl by však osobou s technickým založením, kdyby neviděl problémy, které pro život na rybnících přinášejí necitlivě dělané „meliorace“ rybníků zejména v 70. letech: navrhl a i v praxi na několika rybnících nechal vyzkoušet technické úpravy více šetrné k přírodě. Podobně systematicky a na technické bázi organizoval i mezinárodní zimní sčítání vodního ptactva v Československu v letech 1970–77 včetně každoročního publikování aktuálních výsledků a podrobnějších analýz.

Ani stavební erudice, ani ornitologické zájmy však ještě zdaleka nepřinášejí celistvý pohled na osobnost ing. Fialy. Jeho umělecké založení se projevovalo od dětství především v lásce k hudbě. Ta mu byla nejen pasivním vnímáním, ale i hrou na klavír a později zejména na varhany. Absolvování kurzu u varhaníka v katedrále sv. Petra mu umožnilo cvičit hru v kostelech, kam na požádání jezdil a hrát při mších (a často přitom pomáhal se záměry stavebních úprav). Byl také zasvěceným průvodcem exkurzí po uměleckých památkách především ve Francii. Jako trvale angažovaný občan byl začátkem 90. let dokonce i poslancem sněmovny lidu parlamentu České republiky, kde měl na starosti výstavbu. Přitom všem stále zůstával osobou velmi skromnou. V ornitologickém časopise není na podrobnější zhodnocení tak všestranného člověka místo, bez všech pochyb však jméno ing. Vladimíra Fialy může být zaznamenáno mezi jmény významných brněnských osobností.

Karel Hudec

Jsme rádi, že pan Fiala řadu svých článků publikoval ve Zprávách MOS, včetně své ornitologické prvotiny o ornitologické exkursi na pohořelické rybníky. V paměti nám všem zůstane jako nesmírně skromný a příjemný člověk.

Za redakci Zpráv MOS J. Chytil